

● Privacy in the picture ●

Privacy is een hot issue. Iedereen stelt prijs op bescherming van de persoonlijke levenssfeer, op de ruimte om in denken en doen jezelf te zijn. Privacyvraagstukken komen dan ook met grote regelmaat voorbij in het publieke debat. Bij de invoering van het elektronisch patiëntdossier bijvoorbeeld, is nadrukkelijk aandacht besteed aan de privacyaspecten om misbruik van medische informatie te voorkomen. Als bij een pilot blijkt dat de OV-chipkaart eenvoudig te kraken is, vraagt menigeen zich af of de persoonlijke gegevens van de reizigers nu bekend zijn en misbruikt kunnen worden door derden. En hoe vaak gebeurt het niet dat bedrijven klant-informatie zonder toestemming doorspelen of -verkopen ten behoeve van persoonsgebonden reclamemailingen?

Ook in uw bedrijf is privacywetgeving van toepassing. Hoe is uw administratie georganiseerd? Hebben uw werknemers toestemming gegeven voor het smoelenboek op het intranet en weten ze dat ze door het camera-toezicht regelmatig in de picture staan?

Wet bescherming persoonsgegevens

De Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens. Persoonsgegevens zijn alle gegevens die kunnen leiden tot een bepaald individu. Onder verwerken valt vrijwel elke handeling met betrekking tot die persoonsgegevens, zoals het digitaal ordenen van gegevens, het verstrekken van gegevens door middel van doorzending of het met elkaar in verband brengen van gegevens uit verschillende systemen. Alleen een geheel of gedeeltelijk geautomatiseerde verwerking valt onder de Wbp: u kunt als vuistregel nemen dat de Wbp van toepassing is als de computer wordt gebruikt.

Wanneer de Wbp van toepassing is, dient een aantal normen in acht te worden genomen. Persoonsgegevens mogen bijvoorbeeld alleen in overeenstemming met de wet en op behoorlijke en zorgvuldige wijze worden verwerkt. Ook moet het doel van iedere gegevensverzameling duidelijk bepaald en omschreven zijn. Personen van wie gegevens zijn vastgelegd, hebben het recht inzage en correctie van onjuistheden te verlangen. De Wbp bepaalt dat uw gegevensbestanden adequaat beveiligd moeten zijn.

Wellicht is de belangrijkste bepaling dat voor iedere verwerking een bepaalde grondslag nodig is. Zo is de verwerking van persoonsgegevens om daarmee de arbeidsovereenkomst tussen u en uw werknemer uit te voeren een goede grondslag. Ook wettelijke verplichtingen waarvoor een verwerking noodzakelijk is, vormen een voldoende motivatie. Verwerking mag altijd plaatsvinden wanneer de betrokkene daarvoor zijn of haar ondubbelzinnige toestemming heeft gegeven. De verwerking van bijzondere persoonsgegevens, zoals informatie over politieke voorkeur, levensovertuiging of het seksuele leven van een van uw werknemers is in principe verboden. In de wet is ook een aantal uitzonderingen opgenomen: wanneer u bijvoorbeeld privé de adresgegevens van uw familie in een fraai Excel-bestand heeft opgeslagen, is er weliswaar sprake van een verwerking van persoonsgegevens, maar hoeft u zich niet aan de normen van de Wbp te houden. Daarnaast zijn - ook vanwege toepasselijkheid van specifieke wetten - enkele overheidssystemen van de Wbp-werking uitgesloten.

College bescherming persoonsgegevens

Het College bescherming persoonsgegevens houdt toezicht op de uitvoering van onder andere de Wbp. Naast advisering en voorlichting, is ook klachtbehandeling een van de taken van het College. Wanneer u gegevens gaat verwerken, is een voorafgaande melding bij en eventueel onderzoek door het College vaak vereist. Ook niet onbelangrijk is de bevoegdheid van het College om bestuurlijke boetes op te leggen. Bij niet-naleving van de Wbp kunnen boetes tot €4500 worden opgelegd.

Personeelsadministratie

In een onderneming zijn er diverse gegevensbestanden en handelingen waarop de Wbp van toepassing is. Ik licht er een aantal uit.

Om te beginnen zijn in de personeelsadministratie diverse gegevens vastgelegd die rechtstreeks leiden tot individuele werknemers. De verwerking blijft daarbij niet beperkt tot de vastlegging, maar zeer waarschijnlijk zal uw afdeling P&O dagelijks gegevens uit de computer opvragen, wijzigen en op andere wijze gebruiken. De normen van de Wbp zijn op de administratie onverkort van toepassing. De grondslag van deze verwerking kan zijn de uitvoering van de arbeidsovereenkomst (het uitbetalen van salaris of het bijhouden van een carrièreplanning) of de naleving van een wettelijke verplichting (inning sociale premies). U hoeft geen voorafgaande melding te doen van het bijhouden van een personeelsadministratie.

Smoelenboek

Ook het smoelenboek op het intranet is een goed voorbeeld van een gegevensverwerking die onder de Wbp valt. Voor een smoelenboek is toestemming van de individuele werknemers goed denkbaar als grondslag. Deze toestemming moet ondubbelzinnig en gericht op welbepaalde gegevensverwerkingen zijn. Toestemming kan bijvoorbeeld gevraagd en vastgelegd worden door ondertekening van een standaardverklaring, waarin dan duidelijk de specifieke verwerking wordt omschreven. Voorafgaande melding van een smoelenboek bij het College is vereist.

Cameratoezicht

Een derde voorbeeld is cameratoezicht in de onderneming. Alleen wanneer camera's daadwerkelijk beelden vastleggen - en dus niet alleen live bekeken worden door de bewakingsdienst - ontstaat een gegevensverwerking waarop de Wbp van toepassing is. De grondslag van een dergelijk camera-toezicht is gelegen in de behartiging van het (gerechtvaardigde) belang van de ondernemer. Om te bepalen of dat belang mag prevaleren boven het belang van de gefilmde, moet een afweging worden gemaakt. In een winkel is cameratoezicht ter beveiliging van de koopwaar toegestaan, tenzij de privacy van de klanten of het personeel teveel wordt geschonden. In een bedrijfsomgeving kan de beveiliging van personeel en eigendom een gerechtvaardigd belang zijn. Een voorafgaande waarschuwing is vereist, bijvoorbeeld door een mededeling op de toegangsdeur. Van cameratoezicht moet melding worden gedaan, tenzij voldaan wordt aan enkele stringente voorwaarden.

Privacy in beeld

Als gezegd is de Wbp van toepassing op diverse mogelijke gegevensverwerkingen in uw bedrijf. Is de onderbouwing daarvan (nog) op orde en voldoet u aan de normen die de wet stelt? Een structurele screening eens in de zoveel tijd is aan te raden, zeker gezien de hierboven beschreven bevoegdheid van het College om onderzoek in te stellen en boetes uit te delen.

Er zijn verschillende methoden om het privacybeleid in uw onderneming te structureren. Een daarvan is het opstellen van een privacyprotocol waarin de aanwezige gegevensverwerkingen worden benoemd en onderbouwd. Daarin kan dan per verwerking het doel en de grondslag worden omschreven. Ook kunt u in het protocol de mogelijkheden voor betrokkenen om wijziging en inzage opnemen. Op die manier voldoet u - los van eventuele meldingen - niet alleen ruimschoots aan de geldende wetgeving, maar ook richting uw werknemers kan een privacyprotocol een geste zijn om te tonen dat u privacy serieus neemt en goed in beeld heeft.

Plas & Bossinade

Advocaten
Notarissen
Belastingkundigen
Bedrijfsadviseurs

Jewan de Goede, advocaat bestuursrecht en vastgoed bij Plas & Bossinade, Advocatuur, Notariaat, Fiscaal recht, Bedrijfsadvisering, degoede@plasbossinade.nl